

Рекомендації по призначенню лікарських препаратів у вагітних.

Класифікація лікарських препаратів за класом небезпеки опублікована Управлінням із санітарного нагляду за якістю харчових продуктів і медикаментів (Food and Drug Administration, FDA).

Класифікація включає в себе категорії від А (найбільш безпечні) до Х (відома небезпека - не використовувати!).

Наступні категорії використовуються стосовно препаратів під час вагітності та годування груддю.

- **Категорія А:** найбільш безпечні препарати, можна використовувати.
- **Категорія В:** або дослідження по репродукції на тваринах не продемонстрували ризику для плоду, але існують не контрольовані дослідження у вагітних жінок, або дослідження по репродукції на тваринах показали наявність побічного ефекту, який не був підтверджений контрольованими дослідженнями у жінок.
- **Категорія С:** або дослідження на тваринах показали наявність побічних ефектів на плід і немає контрольованих досліджень за участю жінок, або дослідження за участю жінок і тварин не доступні. Препарати слід давати тільки, якщо потенційна користь виправдовує потенційний ризик для плоду.
- **Категорія D:** є свідчення відносно ризику для плоду людини, але користь від використання у вагітних жінок може бути прийнятна незважаючи на ризик (наприклад, лікування життєнебезпечних станів).
- **Категорія Х:** дослідження на тваринах або людях продемонстрували наявність аномалій плоду або є свідчення ризику для плоду, засновані на досвіді, отриманому в популяції людей, або обидва попередніх факти, і ризик використання препарату у вагітних жінок явно перевищує будь-яку можливу користь. Препарат протипоказаний для жінок, які є вагітними або можуть такими стати.

Препарати	Класифікація (Vaughan Williams для препаратів АА)	Категорія (FDA)	Проникає через плаценту	Потрапляє в грудне молоко (доза для плоду)	Побічні дії
Абциксимаб	Моноклональн є антитіло з антитромботич ною дією	С	Невідомо	Невідомо	Недостатні дані про людей, може призначатися, якщо потенційна користь перевищує потенційний ризик для плоду

Аценокумарол	Антагоніст вітаміну К	D	Так	Так (Немає описаних побічних ефектів)	Ембріопатія (в основному 1 триместр), кровотечі
Ацетилсаліцилова кислота (малі дози)	Антитромбоцитарний препарат	B	Так	Добре переноситься	Немає відомої тератогенної дії (великі дослідження).
Аденозин	Антиаритмік	C	Ні	Ні	Немає описаних побічних ефектів для плоду (обмежені дані на людях).
Аліскірен	Інгібітор реніну	D	Невідомо	Невідомо	Невідомо (обмежений досвід).
Аміодарон	Антиаритмік (Клас III)	D	Так	Так	Недостатність щитовидної залози (9%), гіпертиреоз, зуб, брадикардія, затримка росту, недоношеність
Ампіцилін, амоксицилін, цефалоспорини, еритроміцин, мезлоцилін, пеніцилін	Антибіотики	B	Так	Так	Немає описаних побічних ефектів для плоду.
Іміпінем, рифампіцин, тейкопланін, ванкоміцин	Антибіотики	C	Невідомо	Невідомо	Ризик не виключається (обмежені дані на людях)
Аміноглікозиди, хінолони, тетрацикліни	Антибіотики	D	Невідомо	Невідомо	Існує ризик для плоду (зарезервовані за життєвими показниками)
Атенолол	β-блокатор (клас II)	D	Так	Так	Гіпоспадія (1 триместр); дефекти при народженні, низька вага, брадикардія і гіпоглікемія у плоду (2 і 3

					триместр)
Беназеприл	Інгібітор АПФ	D	Так	Так (максимум 1.6%)	Ниркова або тубулярна дисплазія; олігогідрамнон, затримка росту, осифікація, порушення черепа, легенева гіпоплазія, контрактури, збільшення суглобів, анемія, внутрішньоутробна смерть плоду
Бісопролол	β-блокатор (клас II)		Так	Так	Брадикардія або гіпоглікемія плоду
Кандесартан	Блокатор рецепторів ангіотензину 2	D	Невідомо	Невідомо; не рекомендується	Ниркова або тубулярна дисплазія; олігогідрамнон, затримка росту, осифікація, порушення черепа, легенева гіпоплазія, контрактури, збільшення суглобів, анемія, внутрішньоутробна смерть плоду
Каптоприл	Інгібітор АПФ	D	Так	Так (максимум 1.6%)	Ниркова або тубулярна дисплазія; олігогідрамнон, затримка росту, осифікація, порушення черепа, легенева гіпоплазія, контрактури, збільшення суглобів, анемія, внутрішньоутробна смерть плоду
Клопідогрел	Антитромбоцитарний препарат	C	Невідомо	Невідомо	Немає доступної інформації про використання під час вагітності
Колестипол, холестирамін	Гіполіпідемічний препарат	C	Невідомо	Так - знижує жиророзчинні вітаміни	Може порушити абсорбцію жиророзчинних вітамінів

					(наприклад, вітамін К - мозкова кровотеча (неонатальна))
Данапароїд	Антикоагулянт	В	Ні	Ні	Немає побічних ефектів (дослідження на людях обмежені).
Дигоксин	Серцевий глікозид	С	Так	Так	Рівні в сироватці нестабільні, безпечний
Дилтіазем	Блокатор кальцієвих каналів (клас IV)	С	Ні	Так	Можливі тератогенні ефекти
Дизопірамід	Антиаритмік (клас IA)	С	Так	Так	Скорочення матки
Еналаприл	Інгібітор АПФ	D	Так	Так (максимум 1.6%)	Ниркова або тубулярна дисплазія; олігогідрамніон, затримка росту, осифікація, порушення черепа, легенева гіпоплазія, контрактури, збільшення суглобів, анемія, внутрішньоутробна смерть плоду
Еплеренон	Антагоніст альдостерону	-	Невідомо	Невідомо	Невідомо (обмежений досвід).
Фенофібрат	Гіполіпідемічний препарат	С	Так	Так	Немає достатніх досліджень на людях.
Флекаїнід	Антиаритмік (клас IC)	С	Так	Так	Невідомо (обмежений досвід).
Фондапаринукс	Антикоагулянт	-	Так (максимум 10%)	Ні	Новий препарат (обмежений досвід).
Фуросемід	Діуретик	С	Так	Добре переноситься; можливе зниження продукції молока	Олігогідрамніон.
Гемфіброзил	Гіполіпідемічний препарат	С	Так	Невідомо	Немає достатніх досліджень на людях.

Гліцерил тринітрат	Нітрат	В	Невідомо	Невідомо	Брадикардія, токолітик
Гепарин (низькомолекулярний)	Антикоагулянт	В	Ні	Ні	Тривале застосування: зрідка остеопороз, менш виражена ніж у нефракційного гепарину тромбоцитопенія
Гепарин (нефракціонований)	Антикоагулянт	В	Ні	Ні	Тривале застосування: остеопороз і тромбоцитопенія
Гідралазин	Вазоділятатор	С	Так	Так (максимум 1%)	Побічні ефекти для матері; вовчак-подібна симптоматика; тахіаритмія плоду
Гідрохлортіазид	Діуретик	В	Так	Так; можливе зниження продукції молока	Олігогідрамніон.
Ірбесартан	Блокатор рецепторів ангіотензину 2	Д	Невідомо	Невідомо	Ниркова або тубулярная дисплазія; олігогідрамніон, затримка росту, осифікація, порушення черепа, легенева гіпоплазія, контрактури, збільшення суглобів, анемія, внутрішньоутробна смерть плоду
Ізосорбід динітрат	Нітрат	В	Невідомо	Невідомо	Брадикардія.
Ісрадипін	Блокатор кальцієвих каналів	С	Так	Невідомо	Можливий синергізм з сульфатом магнію може індукувати гіпотензію
Лабеталол	α -/ β -блокатор	С	Так	Так	Внутрішньоутробна затримка росту плода (другий і третій триместр), неонатальна брадикардія і гіпотензія
Лідокаїн	Антиаритмік (клас ІВ)	С	Так	Так	Брадикардія плода, ацидоз, токсичність ЦНС

Метилдопа	Центральний α -агоніст	B	Так	Так	Легка неонатальна гіпотензія
Метопролол	β -блокатор (клас II)		Так	Так	Брадикардія і гіпоглікемія плоду
Микселетин	Антиаритмік (клас IB)	C	Так	Так	Брадикардія плоду.
Нифедипін	Блокатор кальцієвих каналів	C	Так	Так (максимум 1.8%)	Токолітик. Можливий синергізм з магнієм сульфатом можуть індукувати гіпотензію (у матері) і гіпоксію плоду
Фенпрокумона	Антагоніст вітаміна К	D	Так	Так (максимум 10%), Добре переноситься як неактивний метаболіт	Кумаринова ембріопатія, кровотеча
Прокаїнамід	Антиаритмік (клас IA)	C	Так	Так	Невідомо (обмежений досвід).
Пропафенон	Антиаритмік (клас IC)	C	Так	Невідомо	Невідомо (обмежений досвід).
Пропранолол	β -блокатор (клас II)		Так	Так	Брадикардія та гіпоглікемія плоду
Хінідин	Антиаритмік (клас IA)	C	Так	Так	Тромбопенія, передчасні пологи, токсичність 8 пари нервів
Раміприл	Інгібітор АПФ	D	Так	Так (максимум 1.6%)	Ниркова або тубулярна дисплазія; олігогідроннон, затримка росту, осифікація, порушення черепа, легенева гіпоплазія, контрактури, збільшення суглобів, анемія, внутрішньоутробна смерть плоду
Соталол	Антиаритмік (клас III)	B	Так	Так	Брадикардія і гіпоглікемія у плоду (обмежений досвід).
Спіронолактон	Антагоніст альдостерону	D	Так	Так (максимум 1.2%); можливе зниження продукції молока	Антиандрогенний ефект, розщелина піднебіння (перший триместр)

Статини	Гіполіпідемічні препарати	X	Так	Невідомо	Вроджені аномалії.
Тиклопідин	Антитромбоцитарний препарат	C	Невідомо	Невідомо	Невідомо (обмежений досвід).
Валсартан	Блокатор рецепторів ангіотензину 2	D	Невідомо	Невідомо	Ниркова або тубулярна дисплазія; олігогідрмон, затримка росту, осифікація, порушення черепа, легенева гіпоплазія, контрактури, збільшення суглобів, анемія, внутрішньоутробна смерть плоду
Верапаміл орально	Блокатор кальцієвих каналів (клас IV)	C	Так	Так	Добре переноситься (обмежений досвід застосування під час вагітності).
Верапаміл в/в	Блокатор кальцієвих каналів (клас IV)	C	Так	Так	Внутрішньовенне введення може бути асоційоване з великим ризиком гіпотонії і подальшої гіперфузією плоду
Вернакалант	Антиаритмік (клас III)	-	Невідомо	Невідомо	Немає досвіду застосування під час вагітності
Варфарін	Антагоніст вітаміну К	D	Так	Так (максимум 10%), добре переноситься як неактивний метаболіт	Кумаринована ембріопатія, кровотеча